

ESETA

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

CHAPTER 1

Sa qai yaco na gauna ena veisiga nei Esirosi na tui (o koya sa lewa mai Idia kei Eciopea, oqo era wili kina e dua na drau ruasagavulu ka vitu na veiyasana),

² Ena veisiga o ya nei Esirosi na Tui, ni sa dabe tiko ena nona i tikotiko vakatui mai Susani ena vanua maroroi,

³ Ena i katolu ni yabaki ni nona veiliutaki, sa vakayacora o koya e dua na kana magiti me baleti ira na nona vakalesilesi kei ira na dauveiqaravi O na kaukauwa mai Perisia kei Mitia, o ira na turaga lelevu kei ira na turaga lalai ni veiyasana sa tu e matana.

⁴ Ni sa vakaraitaka nai yau ni nona matanitu kei na totoka ni nonai ukuuku ena dua na drau walusagavulu na siga ni veiqaravi.

⁵ Ni sa oti na veisiga oqo, sa qai caka tale e dua na kana magiti me vitu na siga me nodra o ira kece sa tiko e Susani ena vanua maroroi, mai vei koya e levu ki vei koya e lailai duadua ena loma ni bai ni vale ni tui.

⁶ Sa ukutaki na vanua ni soqoni e nai latilati lineni vulavula karakarawa ka vesu vata ena wa lineni lokaloka ka daramaki ena duru lalai siliva ka vakamapolotaki; nai dabedabe sa koula kei na siliva, vakabuturarataki ena Alapasita kei na mapolo loaloa vulavula.

⁷ Na gunu era sa gunuva tiko ena bilo koula, ka duidui na kena mataqali ka sa levu na waini me vaka na nona lomasoli na tui.

⁸ Me vaka na lawa, sega ni vakaveitaliataki na waini; sa solia na lewa na tui vei ira na dauniveiqaravi, me ra solia ga na gunu vei koya sa vinakata.

⁹ Sa vakarautaka talega o Vasiti na Ranadi e dua na magiti vei ira na marama, ena loma talega ni tikotiko vakatui nei Tui Esirosi.

¹⁰ Ena i ka vitu ni siga ni sa marau tiko na yalo i koya na tui ena waini, sa vakaroti Meumani, Bisica, Abona, Bukica, Abaqaca, Seca kei Kakasi na vitu na euniki (matanivanua) oqo, e ratou sa dau veiqaravi ena matana na Tui o Esirosi,

¹¹ Me kau mai o Vasiti na Ranadi ena matai koya na tui, me dara mai na nona i sala vakaranadi, me vakaraitaka na kena rairai vinaka vei ira na tamata kei ira na vakaitutu vakamatani, ni sa rui marama totoka me saravi.

¹² Sa sega ni via lako mai o Vasiti na Ranadi me vaka na nona i vakaro na tui vei iratou na euniki (matanivanua); sa rarawa vakalevu sara na tui, ka sa kama e lomana na nona cudru.

¹³ Sa vosa na tui vei ira na vuku ka yalomatua ka kila na veigauna (ni sai koya ga oqo na nona i valavala na tui kivei ira era sa kila na lawa kei na kena dodonu,

¹⁴ O ira sa voleka sara vua o Kasena, o Setari, o Amaca, o Tarisi, o Meresi, o Masena, o iratou oqo na turaga lalai ni Perisia, Metia, o ira sa tadola tu ga vei ira na veitaratara kei

na tui, era sa tiko sara e cake ena matanitu):

15 "Na cava me caka vei Vasiti na Ranadi, me vaka na lawa, ni sa sega ni via rogoca nai vakaro mai vua na Tui Esirosi, era sa talai kina na euniki (matanivanua)?"

16 Sa sauma o Memukani vua na tui kei ira na turaga lalai: "Sa sega walega ni cala vua na tui o Vasiti na Ranadi, kivei ira talega na turaga lalai kei ira na tamata era sa tiko ena vanua taucoko nei Tui Esirosi.

17 "Na nona i valavala na ranadi ena kilai kece vei ira na marama, sa na rawa kina vei ira me ra besetaki ira na dui watidra ena matana votu, ni ra sa solia na nodrai tukutuku, 'Sa vakarota o Esirosi na Tui me kau mai o Vasiti na Ranadi, a sa sega ni lako mai o koya.'

18 "Ena siga oqo, o ira kece na marama e na yasana o Perisia o Mitia, mera tukuna vei ira kecega na veiliutaki ni ra sa rogoca na nonai valavala na ranadi: O koya oqo ena levu kina na veibeci kei na veicudruvi.

19 "Kevaka sa vinakata na tui, me dua mai na nona lewa, me lako yani ka me sa vakalawataki e Perisia kei Mitia, ka me kua tale ni veisautaki, me kua ni lako tale mai o Vasiti vei Esirosi na Tui; ka me sa soli na nona i tutu vua tale e dua sa vinaka vua na tui, ke me vinaka cake mai vei Vasiti.

20 "Ni sa vakadonui na lewa vakatui oqo ka me sa vakarogoi yani ena nona matanitu taucoko, (ni sa ka levu), o ira kece na yalewa vakawati mera na doka na dui watidra se ra cecere se lolovira."

21 Sa vinaka vua na tui kei ira na nona matabose na veika oqori, sa qai vakayacora na tui na vosa nei Memukani.

22 Sa qai vakau nai vola ki na veiyasana kece, ki na veiyasana yadua ena kedra i vola tukutuku, ki vei ira na tamata ena nodra dui vosa, ni o ira na tagane yadua me sai liuliu ni nona vale, ka me vosataka talega na nodra vosa na kena tamata.

CHAPTER 2

Ni sa oti na veika oqo, ni sa malumu sobu mai na cudru nei Esirosi na tui, sa qai nanumi Vasiti tale, na ka e cakava kei na veika sa lewai me baleti koya.

2 Sa lako mai na nona dauveiqaravi na tui ka tukuna, "Me ra lako mai na goneyalewa matavinaka ka sega ni cala, me qarai e dua vua na tui;

3 "Me sa digitaka na tui eso na vakaillesilesi e na veiyasana kece me ra vaqara mai na goneyalewa matavinaka ka sega ni cala ka me ra kau mai ki na nodra bure na yalewa ena nona veiqaravi o Eqai na euniki (matanivanua) ni tui, o koya sa dau vakaraici ira na yalewa me soli vei ira na veivakarautaki ni totoka.

4 "O koya na goneyalewa sa vakalomavinakataka na tui, me ranadi mei sosomi kei Vasiti". Na ka oqo sa vakalomavinakataka na tui, ka sa cakava o koya.

5 E Susani, sa tiko kina e dua na Iperiu na yacana o Motekai na luvei Jaire, na luvei Simej, na luvei Kisi, na luvei Penijamini.

6 Sa kau vakabobula o Kisi mai Jerusalemi, o ira vata kei Jekonaia na tui Juta, o koya oqo sa kauta mai vakabobula o Nepukanesa na tui Pabiloni.

7 O Motekai sa susugi Etasa cake mai (oqori o Eseta), na luvei na vugona, ni sa sega o tamana kei tinana. Sa matavinaka ka sega cala o Eseta. Ni rau sa mate o tamana kei tinana, sa susugi koya mai o Motekai me vaka na luvena.

8 Ni sa rogovaki yani nai rogorogo mai vua na tui, sa levu sara na gone yalewa sa lako mai ki Susani ena veivakarurugi nei Eqai, o Eseta talega sa kau mai ki na vale ni tui ena veivakarurugi nei Eqai na nodra dauniveiqaravi na marama.

- ⁹ Sa vakalomavinakataka na tui o Eseta, sa vesuka na nona veivakadonui; sa solia vakarawarawa na vei qaravi ni veivakarautaki na tui vei Eseta sa vakatalega kina na nona i votavota. E vitu na dauveiqaravi uasivi duadua sa vakarautaki vua mai na vale ni tui, sa soli talega vua na tikina vinaka duadua me vakarautaki koya tiko kina ena nodra vale na marama.
- ¹⁰ O Eseta e se sega ni via vakatakilai koya tiko vei ira na tamata se vei ira na wekana, ni sa vakasalataki koya oti tiko o Motekai me kua ni vakaraitaki koya.
- ¹¹ O Motekai ena veisiga kece, sa dau veilakoyaki voli vakamalua ena mata ni nodra bure na yalewa me kila se sa vakacava tiko o Eseta kei na veika kece me baleti koya.
- ¹² Sa dau tu na gauna me ra dau lako yadudua yani kina na goneyalewa e na mata ni tui ni sa oti na nodra gauna ni vakavakarautaki, me vaka nai vola vakarautaki ena vuku ni vakavakarautaki, me ono na vula ni lumu mura ka ono na vula ni lumu ka boi vinaka kecega kei na vakavakarau ni veivakairairavinakataki.
- ¹³ Ni ra sa vakarautaki oti, era sa qai dau lako yadudua vua na tui. Sa dau soli vakayadua vei ira na ka ga era dui gadreva mai na nodra i tikotiko na marama mera kauta ni ra sa lako yani ki vua na tui.
- ¹⁴ Ena yakavi sa dau lako yani na goneyalewa vua na tui ka sa dau qai lesu tale mai ena mataka ki na nodra bure na marama ena vei qaravi nei Sasaqasi na euniki (matanivanua), o koya sa dau qaravi ira na watina lalai na tui. Ena sega ni lesu tale vua na tui e dua na goneyalewa e vakavo kevaka sa vakamarautaka vinaka na tui, ka sa na kacivi koya na tui ena yacana.
- ¹⁵ Ni sa nona gauna me sa lako yani kina o Eseta na luvei Apieli na vugoi Motekai, o koya sa maroroi Eseta me luvena, me lako vua na tui, sa sega na ka e kerea se vinakata, na nona i vakasala ga na dauniveiqaravi ni tui, o Eqai. O Eseta sa vesuka na yalodra o ira kecega sa raici koya.
- ¹⁶ Sa kau vua na tui o Eseta kina vale vakatui ena i ka tini ni vula o Tebeci e nai ka vitu ni yabaki ni veiliutaki nei Esirosi na tui.
- ¹⁷ Sa vinakati Eseta vakalevu cake duadua ga na tui mai vei ira kece na vo ni yalewa, sa kune loloma kei na taleitaki ena mata ni tui o Eseta mai vei ira kece na vo ni goneyalewa; sa vakaisalataki Eseta o Esirosi na tui ena i sala ni ranadi mei sosomi kei Vasiti.
- ¹⁸ Na tui sa vakarautaka e dua na Solevu ni kana, na Solevu ni kana nei Eseta, na Solevu me nodra na vakaillesilesi kei ira na dauniveiqaravi; sa kacivaki e dua na siga ni cegu ena yasana taucoko, sa soli talega kina nai loloma me vaka na nona yalovinaka na tui.
- ¹⁹ Ni ra sa soqoni vata ena i karua ni gauna na goneyalewa, sa dabe tiko o Motekai e na matamata ni tui.
- ²⁰ O Eseta e se bera tiko ni vakatakilai koya kei ira na wekana me vaka ga nai vakasala nei Motekai vua, sa dau vakarorogo ga o Eseta vei Motekai ni a susugi koya.
- ²¹ Ena veisiga o ya ni dau dabe tiko o Motekai e na matamata ni vale ni tui, e rua na euniki (matanivanua) ni tui, o Bikacani kei Teresi, na dau qarava na katuba e rau sa cudru sara vakalevu ka rau sa vinakata me rau tara na tui ena ligadrau.
- ²² Sa kila o Motekai na ka oqo ka vakadewataka vei ranadi Eseta, sa tukuni na ka oqo vua na tui ka sa cavuti kina na yacai Motekai.
- ²³ Ni sa caka na vakatataro ena vuku ni ka oqo, sa vakadinadinataki, ka rau sa laki kunati na dauveiqaravi oqo. Sa volai nai tukutuku e nai vola ni veigauna nai tukutuku oqo ena mata ni tui.

Ni oti na nona tosoya cake nai tutu i Amani na tui o Esirosi, sa laveti koya tale me nodra i liuliu nai vakalesilesi ena vale ni tui.

² O ira kece na dauveiqaravi ni tui ena matamata ni vale ni tui, era sa dau cuva ka vakarokoroko vei Amani, me vaka sa vakarota na tui me dau caka ena vukuna, ia o Motekai sa dau bese ni vakayacora.

³ Era sa dau vosa na veiqaravi ena matamata vei Motekai ka vaka, "na cava o sa dau talaidredre kina ki nai vakaro ni tui?"

⁴ Sa dau yaco ni ra sa dauvosa tiko vaka oqo vua ena veisiga, sa sega ga ni via rogoci ira, era sa dau vakatukutuku vei Amani me ra raica se dei tikoga ena nona vosa, ni a tukuna vei ira ni sa Iperiu o koya.

⁵ Ni sa raica o Amani ni sega ni via cuva ka vakarokoroko vua o Motekai, sa cudru sara vakalevu.

⁶ Sa qai vosota me kua ni tarai Motekai duadua ga, ia sa vakasaqara o Amani me vakarusai ira kece na Jiu ena vanua taucoko i Esirosi na tui"o ira kece na tamata i Motekai.

⁷ Na matai ni vula na vula o Nisani, ena i ka tinikarua ni yabaki nei tui Esirosi, era sa viritaka na Pura (na vakawirimadigi) e matai Amani me lewa na siga kei na vula, me yacova ga ni sa bale ki nai ka tinikarua ni vula na vula o Ada.

⁸ Sa vosa vei tui Esirosi o Amani ka vaka, "Sa dua na mataqali tamata era sa sinai tiko ena veiyasana ena nomuni matanitu; na nodra lawa ni bula sa duatani, era sa sega ni muria na nomuni lawa ni bula, na tui. Sa sega ni yaga kina vua na tui me raica me ra tiko ga ena vanua.

⁹ "Kevaka sa vinaka vua na tui, me volai e dua nai vakaro mai vua na tui me ra vakarusai kina, au na sauma e tini na udolu na taledi siliva (ruasagavulu na milioni na dola) ki vua sa cakava na cakacaka oqo, me rawa ni qai kau mai ki na nona i yau na tui."

¹⁰ Sa taura mai na nona mama ni vakadinadina ka solia vei Amani na luvei Amedata na Aqaqite, na kedra meca na Iperiu.

¹¹ Sa qai vosa na tui vei Amani ka vaka, "sa soli vei iko nai lavo kei na tamata, mo cakava ga na ka o sa kila ni dodonu ka vinaka vei iko."

¹² Era sa kacivi mai na vunivola ni tui ena i ka tinikatolu ni siga ni matai ni vula, sa volai e dua nai vakaro me vaka na ka sa vinakata o Amani" vei ira na nona tamata turaga na tui, vei ira na kovana ni veiyasana, kei ira na vakaillesilesi kece ni tamata e na veiyasana, me vaka nai vola, kei ira na tamata era dui vosavosa. Ena yaca i tui Esirosi sa volai kina ka sa dregati ena mama ni tui.

¹³ Sa vakau nai vola ki na veiyasana mai vei ira na dauveiqaravi, me ra vakarusai, vakamatei, ka vakayali o ira kece na Iperiu, qase kei ira talega na gone, na gone lalai kei ira na marama, ena dua ga na siga, ena i ka tinikatolu ni siga ni ka tinikarua ni vula, na vula o Adari, me tauri talega na ka era taukena.

¹⁴ Me dua nai lavelave ni vola, me soli me vaka na lewa vakalawa ki na veiyasana kece, me tabaki vei ira kece na tamata, me ra tu vakarau ena vuku ni siga o ya.

¹⁵ Era sa lako na daunivakauitukutuku, era sa vakatotolo ka vakarogoya nai tukutuku e Susani. Na tui kei Amani e rau sa cegu me rau gunu, ia na koro o Susani sa veilecayaki tu.

CHAPTER 4

- N**i sa rogoca o Motekai na ka kece oqo, sa basuka na nona i sulu ka vaka i sulu taga ka davo ena dravusa, ka lako ki na loma donu ni koro. Sa tagi sara vakadomo levu ka vakadomo ca.
- ² Sa toso sara yani ki na loma ni bai ni tui ena matamata levu, ni sa tabu sara na toso yani vua na tui ni sa vakaisulu tu e nai sulu taga.
- ³ Ena veiyasana kecega sa yaco kina nai tukutuku oqo sa yaco tale tikoga kina na tagi kei na veitagicaki ena kedra maliwa na Iperiu, era sa lolo, era sa tagi lo, era sa vakaisulu taga ka davo ena dravusa.
- ⁴ Era sa lako mai na vada kei na euniki nei Eseta na ranadi ka tukuna vua na ka sa yaco tiko, ka sa vakayalobibitaka na ranadi. Sa vakauta nai sulu me vakaisulu kina o Motekai "ni sa vakaisulu taga tiko" sa bese ga o Motekai.
- ⁵ Sa kacivi Atasi o Eseta, e dua vei ira na matanivanua ni tui, o koya sa dau vei qaravi vei Eseta, sa soli vua e dua nai vakaro me baleti Motekai me kila na cava sa yaco tiko, ena vuku ni cava talega.
- ⁶ Sa lako vei Motekai o Atasi ena loma ni bai ni tui donuya na katuba ni matamata.
- ⁷ Sa tukuna vua o Motekai na ka kece sa yaco tiko vua kei na levu ni lavo ena soli kina lololo ni yau ni tui kevaka era sa vakarusai kece na Iperiu.
- ⁸ Sa soli talega e dua nai lavelave ni vola tukutuku me baleta na nodra vakarusai na Iperiu me rawa ni laki vakaraitaka vei Eseta na ranadi, me kila talega, me rawa ni tukuna vei Eseta me lako vua na tui ka vakatakekere vua na tui ena vukudra na nona tamata.
- ⁹ Sa lesu tale o Atasi ka tukutuku vei Eseta me vaka nai vakamacala nei Motekai.
- ¹⁰ Sa vosa tale o Eseta vei Atasi ka talai koya me kauta nai vakaro vei Motekai:
- ¹¹ O ira kece na nona dauvei qaravi na tui kei na nona tamata e na veiyasana kece na tui era sa kila tiko kevaka e dua na tagane se yalewa e via lako vua na tui ki na nona tikina tabu, me soli mai vei koya na veivakadonui mai vua na tui. Sa dua ga na lewa vakalawa o ya me mate o koya sa lako mai vakaveitalia, vakavo ga kevaka sa dulaka yani na nonai titoko koula na tui me bula kina. Oi au mada ga, au se bera ni kacivi tale me'u lako vua na tui, sa oti oqo e tolusagavulu na siga."
- ¹² Sa vakadewataki sara vei Motekai na vosa nei Eseta.
- ¹³ Sa sauma o Motekai vei Eseta, "Kua ni nanuma ni o na bula mai vei ira na Iperiu ena vuku ni nomu sa tiko oqori e na vale ni tui.
- ¹⁴ "Kevaka o na galu tikoga ena gauna oqo, na veivakacegui kei na veisereki vei ira na Iperiu ena lako mai, na dua tani tale na vanua. O ira kece na vuvale nei tamamu era na vakarusai. O cei sa kila na nomu lako mai ki na matanitu ena gauna vaka oqo?"
- ¹⁵ Sa sauma lesu o Eseta vei Motekai ka vaka:
- ¹⁶ "Lako vei ira kecega na Iperiu sa tiko e Susani ka lolo ena vukuqu; me kua na kana se gunu me tolu na siga, me siga se bogi. Oi au talega kei iratou na noqu vada, keitou na lolo talega, au na qai lako vua na tui, me'u basuka kina na lewa vakalawa; ia ke'u sa mate, me'u sa mate ga!"
- ¹⁷ Sa lako o Motekai ka cakava me vaka sa vakarota mai vua o Eseta.

CHAPTER 5

Sa yaco oqo ena i ka tolu ni siga, sa dara o Eseta na nona i sulu vakaranadi ka sa la'ki tucake tu ena buturara ni vale ni tui me veidonui kei na vale ni tui, ena gauna sara ga sa dabe tiko kina na tui ena nona i dabedabe vakatui me veidonui nai curucuru mai ki vale ni

tui.

² Sa raica na tui ni sa tucake tu mai na butu rara o Eseta. Sa kune loloma o koya mai vua na tui, ni sa dodoka yani vua na tui, na nona i titoko koula sa tiko e ligana. Sa lako yani o Eseta ka tara na ulu ni titoko koula ogo.

³ Sa vosa vei Eseta na tui ka vaka: "Na cava o sa vinakata Eseta na ranadi? Na cava na nomu kerekere? Ena soli vei iko e rawa mada ga ni veimama sara ga na noqu matanitu!"

⁴ Sa vosa o Eseta, "Kevaka sa vinaka vua na tui, me lako mai na tui kei Amani ni kua ki na kanavata sa vakarautaki vua na tui."

⁵ Sa qai tukuna na tui, "Dou kauti Amani totolo mai, me rawa ni vakayacora o koya na kerekere i Eseta na ranadi." E rau sa mani lako na tui vata kei Amani ki na kanavata sa vakarautaka o koya.

⁶ Ni sa gunuvi tiko na waini, sa vosa na tui vei Eseta, "Na cava o sa vinakata? ena soli vei iko, na cava o via kerea, na veimama ni noqu matanitu? ena vakayacori!"

⁷ Sa vosa o Eseta ka vaka: "Na noqu vakatutu kei na noqu kerekere sa vaka ogo:

⁸ "Kevaka au sa kune loloma ena mata ni tui, sa yalovinaka na tui me solia na ka au gadreva, me lako mai na tui kei Amani ki na kanavata au na vakarautaka."

⁹ Sa lako o Amani e na siga o ya ena marau kei na reki ni yalona: ni sa raici Motekai ga e na matamata ni tui, ka sega ni tucake me vakarokoroko e matana, sa vakasinaiti ena yaloca levu ena vukui Motekai.

¹⁰ Sa vosota ga o Amani ka gole ki vale, ka kaciva mai e dua na nona i tokani kei na watina o Seresi.

¹¹ O Amani sa tukuna vei rau na nonai yau levu, na levu ni luvena, sa tosoya cake tikoga na tui na i tutu me yacova sara ni sai matai mai vua na tui.

¹² Sa tukuna o Amani, "Vakauasivi ni sa sureti koya na ranadi o Eseta ka sega ni dua tale vata kei na tui ga ki na kanavata sa vakarautaka na ranadi. Ena mataka tale sa dua tale na veisureti mai vua na ranadi.

¹³ "Na ka kece ogo sa sega ni dua na ka vei au, ni'u sa raici Motekai ni dabe tikoga ena matamata ni vale ni tui."

¹⁴ Sa tukuna vua o Seresi kei ira na kena vo "Me caka e dua na kau vatavata me limasagavulu na kiupiti na kena cecere, ka ena mataka tukuna vua na tui me lili kina o Motekai, drau qai lako ena marau kei na tui kina kana vata." Sa vinaka sara vei Amani na ka ko ya, ka sa tara sara na vatavata.

CHAPTER 6

Ena bogi o ya sa drovaka na tui na via moce. Sa soli nai vakaro me kau mai nai vola ni veigauna; ka sa mai wiliki e matana na tui.

² Sa kunei kina nai tukutuku nei Motekai me baleti Bikicana kei Teresi na matanivanua ni tui, na vakatawa ni katuba, oi rau sa segata me vakacacana na tui o Esirosi.

³ "Na veidokai cava sa caka vei Motekai ena vuku ni ka ogo? Sa vakataroga na tui. Sa tukuna mai na nona dauniveiqaravi, "ni sega na ka e caka vua."

⁴ Sa taro mai na tui, 'O cei sa tiko ena loma ni bai?' E se qai curu tiko mai o Amani mai na tikina e tuba ni vale ni tui, me mai vakamacala vua na tui, me vakamatei o Motekai ena vatavata sa tara oti o koya, me baleti Motekai.

⁵ Sa vosa mai na dauveiqaravi ka vaka, 'O Amani sa tucake tu ogo ena loma ni bai.' Sa talatala na tui, me curu mai o Amani.'

⁶ Sa lako mai o Amani, ka sa taro yani na tui vei koya, ka vaka: 'Na cava me caka vua na tamata o koya sa vinakata na tui me vakacerecerea?' Sa nanuma e yalona o Amani, 'O cei beka me vakacerecerei cake mai vei au?'

⁷ Sa sauma o Amani ka vaka: me caka vua oqo,

⁸ "Me kau mai nai sulu vakaturaga sa daudara na tui, kei na ose sa dau vodoka na tui ka sa dau vakatakilakilataki ena ka vakaturaga e yadrena.

⁹ "Me soli na veika kece oqo vua e dua na nona tamata dokai na tui, me laki vakasuluma oqo vua sa vinakata me vakacerecerea na tui. Me vakavodoki ena ose ka vakaraitaki ki na veikoro kece 'i sai koya oqo na veitotaki mai vua na tui.'"

¹⁰ Sa vosa na tui vei Amani, "vakatotolo, vakarautaka na i sulu kei na ose me vaka sara ga o a cavuta, ka cakava vei Motekai na Iperiu ka sa dau dabe tiko ena matamata ni vale ni tui! Me kua sara ni dua na ka e vo me vaka kece sara ga o a cavuta."

¹¹ Sa cakava vakakina o Amani vei Motekai, sa vakaisulutaki koya, vakavodoka ena ose ka vakaraitaki koya ka kailavaki koya ena veikoro, "Sa caka oqo vei koya sa vinakata na tui me vakacerecerea!"

¹² Sa oti oqo sa lesu tale o Motekai ki na matamata ni tui, ia o Amani sa vakatotolo ki nona vale ka vakaloloku ka ubi koya me kua ni laurai.

¹³ O Amani sa talanoataka vei Seresi na watina na veika kece sa yaco oti oqo, sa vosa na nona daunivakasala kei Seresi na watina ka vaka: "Kevaka o Motekai, o koya o sa tekivu lutu kina mai matana, sa kawa mai vei ira na Iperiu, o na sega ni qaqā rawa vua, o na vakamalumalumutaki vakaidina e matana."

¹⁴ Ni ratou sa veivosaki tikoga, sa lako mai na matanivanua ni tui, me mai lako vakatotolo o Amani ki na kanavata sa veisureti kina o Eseta.

CHAPTER 7

Erau sa lako o Esirosi na tui kei Amani ki na kanavata sa vakarautaka o Eseta.

² E nai ka rua ni siga, ena gauna ni gunu waini, sa vosa na tui vei Eseta, "Na cava sa nomu vakatutu Eseta na ranadi? Ena vakayacori vei iko, na cava o sa vinakata, na veimama ni noqu matanitu? Ena vakayacori vei iko!"

³ Sa sauma o Eseta na ranadi ka vaka: "Kevaka kau sa kune loloma e matamuni na tui, me yalovinaka na tui, me soli lesu tale vei au na noqu bula kei na nodra bula na noqu tamata, au kerea.

⁴ "Keimami sa volitaki oti, o ira na noqu tamata kei au me vakarusai, me vakamatei ka vakakawabokotaki. Kevaka ga me keimami volitaki me bobula, ke'u sa galu ga, e dina ni na sega ni sauma rawa na meca na veika sa vakayalia na tui."

⁵ Sa vosa na tui o Esirosi vei Eseta na ranadi ka vaka: "O cei oqo, e vei o koya, o cei sa rawa ni bulia e lomana me cakava na ka oqo?"

⁶ Sa sauma mai o Eseta ka vaka: "Na vunika ka meca levu oqo o Amani ga na tamata vakasisila!" Sa rere vakalevu sara ena mata ni tui kei na ranadi o Amani.

⁷ Sa tucake mai ena nona cudru levu na tui ka sa lako ki na buturara ni veisenikau; sa tucake tu ga o Amani ena mata i Eseta na ranadi me vakamasuta na nona bula, ni sa raica na nakinaki ca sa tiko vua na tui me baleti koya.

⁸ Ni sa lesu mai na tui ena buturara ni veisenikau ki na vanua ni gunu waini, sa davo vakababa tu o Amani e na dabedabe sa tu kina o Eseta. Sa vosa mai na tui ka vaka, "Me tara talega na Ranadi ni'u se tiko oqo e loma ni vale?" Ni sa oti ga na nona vosa na tui, e ra sa ubia na ului Amani.

⁹ O Abona e dua vei ira na Euniki (matanivanua) sa tukuna vua na tui, "Raica! Na vatavata kau e limasagavulu na kiupiti na kena cecere sa vakarautaka o Amani me nei Motekai, o koya sa vosa vinaka ena vuku ni tui, sa tu oqo ena vale nei Amani." Sa tukuna mai na tui, "Vakaliligi koya kina!"

¹⁰ Era sa vakaliligi Amani ena vatavata sa vakarautaki me nei Motekai. Sa qai yali yani vakamalua na nona cudru na tui.

CHAPTER 8

Ena siga o ya, na tui o Esirosi sa solia vei Eseta na ranadi, na vale nei Amani na kedra meca na Iperiu. Sa lako mai o Motekai ena mata ni tui, ni sa vakamacalataka oti na nodrau veiwekani.

² Sa luvata na nona mama ni taba na tui, ka solia vei Motekai, na mama vata ga e a tiko vei Amani; sa lesi Motekai o Eseta me lewa na vale nei Amani.

³ Sa vosa tale vua na tui o Eseta, ka cuva sobu e yavana, ka vakamasuti koya ena wai ni mata me cakava e dua na ka me baleta na nakica sa cakava o Amani na Aqaqaite kei na kenai valavala ni veivakaleqai me baleti ira na Iperiu.

⁴ Sa dodoka yani nai titoko koula vei Eseta ka sa tucake mai e mata ni tui o Eseta,

⁵ Ka tukuna, "Kevaka sa vinaka vua na tui, kevaka talega au sa kune loloma e matana, me sa dodonu talega vua, ni'u sa vinaka e matana, me volai e dua nai vola me vakasukai kina na lewa sa biuta oti tu o Amani na luvei Amedaca na Aqaqaite, e a volai me ra a vakayali kina vakadua na kawa tamata na Iperiu " mai na nona veiyasana kece na tui.

⁶ "Me rawa vakacava ni'u sa vosota tiko na noqu raica na ca ena lakovi ira mai na noqu tamata? Se me'u na vosota rawa vakacava na nodra vakarusai na kai noqu?"

⁷ Sa qai vosa mai o Esirosi na tui kivei Eseta na ranadi kei Motekai na Iperiu ka vaka: "Au sa solia vei Eseta na vale nei Amani, era sa vakamatei koya ena vatavata baleta ni sa via vakatauca na ligana vei ira na Iperiu.

⁸ "Mo vola e dua na lewa vakalawa ena vukudra na Iperiu, me vaka ga o sa vinakata ena yaca ni tui ka dregata ena mama ni taba ni tui; nai vola kece sa volai ena yaca ni tui ka dregati ena mama ni taba sa tabu ni dua e vakacala."

⁹ Era sa kacivi mai na vunivola ni tui, e nai ka tolu ni vula, na vula o Sivani, e na i ka ruasagavulu ka tolu ni siga; sa volai na veika kece me vaka nai vakaro nei Motekai, vei ira na Iperiu, na vakaillesilesi vakamatani, na kovana, na turaga ni veiyasana, mai Idia ki Eciopea, dua na drau ruasagavulu ka vitu na yasana kece, na veiyasana e na nodra i vola tukutuku, na vei tamata yadua e na nodra dui vosa, na Iperiu ena nodra i vola tukutuku kei na nodra vosa.

¹⁰ Sa vola na yaca i Esirosi na tui, sa dregata ena mama ni taba ni tui ka vakauta nai vola ena ligadra na dau ni vakautitukutuku era vodo ose, era vodo ena ose vakaturaga era susugi.

¹¹ E nai vola oqo, era vakadonui kina na Iperiu era sa tiko e na veikoro kece me ra tiko vata ka taqomaka na nodra bula O me ra vakarusai, vakamatea, vakaqevutaka na kaukauwa ni tamata, matanitu se cava ga e via tarai ira yani, o ira na gone, na yalewa se na ka era taukena,

¹² E dua ga na siga ena yasana taucoko nei Esirosi na tui, nai ka tinikatolu ni siga ni ka tinikarua ni vula na vula o Adari.

¹³ Sa soli nai vola tabaki ka sa vakalawataki ki na veiyasana ka volai vei ira na tamata kecega, ni ra sa vakarau tu na Iperiu ena siga koya me ra vala lesu vei ira na kedra meca.

¹⁴ O ira na kauta nai tukutuku, era sa vodo ena ose vakaturaga ka lako yani vakatotolo ka vakaqaqataki e nai vakaro vakalawa oqo mai Susani na vanua cecere.

¹⁵ Sa lako tani o Motekai mai na mata i Esirosi na tui e nai sulu vakaturaga e karakarawa kei na vulavula, nai sala koula kei na lineni vinaka ka lokaloka; sa reki vakalevu na koro o Susani ka era sa mamarau.

¹⁶ O ira na Iperiu era sa vakararamataki, era marau ka reki ka vakarokorokotaki.

¹⁷ Ena veiyasana kece, na veikoro kece sa lako yani kina nai vakaro kei nai vakasala vakalawa kece ni tui, era sa mamarau na Iperiu ka reki vakalevu, era sa vakarautaka na kena magiti, kei na siga ni vakacegu. Sa levu sara na tamata ena vanua era sa vuki me ra wili vei ira na Iperiu baleta ni ra sa rerevaki ira vakalevu na Iperiu.

CHAPTER 9

E nai ka tinikarua ni vula o Adari, ena i ka tinikatolu ni siga, sa yaco na gauna me sa vakayacori kina na nona i vakaro vakalawa na tui. Ena siga era sa namaka kina o ira na kedra meca na Iperiu me ra sa tauri ira, sa qai yaco na kena veibasai, o ira na Iperiu era sa kaukauwa mai vei ira na meca.

² Era sa soqoni vata mai na Iperiu ena veikoro ena vanua taucoko nei Esirosi na tui me ra tarai ira ka vakamalumalumutaki ira kece na meca. Sa sega e dua sa rawa ni tarovi ira baleta ni sa tarai ira kece na rere.

³ O ira kece na vakaillesilesi ni veiyasana, na vunivola, na kovana kei ira kece sa dau cakava na cakacaka ni tui, era sa vukei ira na Iperiu ena vuku ni ra sa rui rerevaki Motekai.

⁴ Sa rui levu o Motekai ena vale ni tui, na kena i rogorogo sa robota na yasana taucoko; na tamata oqo o Motekai sa tubu vakalevu na nona nuitaki.

⁵ O ira na Iperiu era sa vakamalumalumutaka na kedra meca kecega e nai seleiwau kei na veivakamatei vakaca, ka ra sa cakava ga na ka era vinakata vei ira na meca.

⁶ E Susani era sa vakamatei kina e lima na drau na tagane.

⁷ O Parasanadaca, o Dalifoni, o Asipaca,

⁸ O Poraca, o Adalia, o Aridaca,

⁹ O Parimasata, o Arisai, o Aridai kei Vajesaca"

¹⁰ na tini na luvei Amani oqo na kedra meca na Iperiu era sa vakamatea" era sa sega ga ni taura e dua na ka.

¹¹ Ena siga o ya sa kau mai vua na tui nai wiliwili ni tamata era sa vakamatei e Susani.

¹² Sa tukuna na tui vei Eseta, "o ira na Iperiu era sa vakamatea e lima na udolu na tagane e Susani na cecere kei iratou na luvei Amani. Na cava sa caka e na kena vo ni veiyasana? ena vakadonui vei iko, se cava o sa vinakata? ena vakayacori vei iko."

¹³ Sa tukuna mai o Eseta, "kevaka sa vinaka vua na tui, me vakadonui vei ira na Iperiu sa tiko e Susani, me mataka tale me vaka ga na lewa ni siga ni kua me ra vakaliligi tale na luvei Amani ena vatavata."

¹⁴ Sa lewa tale na tui me vakayacori oqo, sa soli na lewa ka ratou sa vakaliligi na luvei Amani e tini oqo.

¹⁵ Era sa soqoni tale mai na Iperiu e Susani e nai ka tinikava ni siga ni vula o Adari, era sa vakamatea e tolu na drau na turaga e Susani ka ra sa sega ga ni taura e dua na ka e taukeni.

¹⁶ O ira kece na vo ni Iperiu ena veiyasana era sa soqoni vata me ra na taqomaki ira, era

sa galala mai vei ira na kedra meca, era sa vakamatea e vitusagavulu ka lima na udolu na kedra meca; era sa sega ga ni taura e dua na ka e taukeni.

¹⁷ Oqo nai ka tinikatolu ni siga ni vula o Adari. E nai ka tinikarua ni siga ni vula era sa vakacegu, ka me sa nodra siga ga ni kana kei na marau.

¹⁸ O ira na Iperiu e Susani sa cecere, era sa soqoni vata e nai ka tinikatolu ni siga, nai ka tinikava ni siga, nai ka tinikalima ni siga ni vula o Adari era sa vakacegu tiko kana ka marau tiko.

¹⁹ O ira kece na Iperiu sa tiko ena veikoro lalai sa sega ni vakabai, era sa daumautaka nai ka tinikava ni siga ni vula o Adari me siga ni kana marau kei na vakacegu, ka vakau i loloma mai vua e dua ki na dua tale.

²⁰ Sa vola oqo o Motekai ka vakauta vei ira na Iperiu na veika oqo, vei ira kece sa tiko ena veiyasana nei Esirosi na tui, vakavoleka se vakayawa,

²¹ me vakadeitaka vei ira ni oqo na soqo ni veiyabaki ka me dauca e nai ka tinikava kei na tinikalima ni siga ni vula o Adari,

²² Ena veisiga ni ra sa vakacegu tiko na Iperiu mai vei ira na kedra meca, me vaka na vula sa veisau mai na veivakararawataki ki na marau vei ira, na tagi vakararawa ki na vakacegu; me ra cakava vei ira na kana kei na marau kei na vakau i loloma vei ira na dravudravua.

²³ Era sa ciqoma na Iperiu nai tovo oqo o koya era sa tekivutaka, me vaka sa vakadeitaka o Motekai ni sa vola vei ira,

²⁴ Baleta ni o Amani na luvei Amedaca na Aqaqaita na kedra meca na Iperiu, e a bucina me ra vakarusai na Iperiu ka caka na kena vakawirimadigi me ra sa vakarusai;

²⁵ Ia ni sa lako ki vua na tui o Eseta, sa vola nai vakaro e nai vola ni buki vere sa cakava o Amani, e na vukudra na Iperiu, e dodonu me vakalesui tale ki vei koya, o koya kei ira kece na luvena me ratou vakaliligi ena vatavata.

²⁶ Era sa vakatoka na siga o ya me Purimi, e vakatoka yaca mai na Puri. Nai vola oqo, mo ni kila kina na ka sa yaco kei na ka sa vakayacori vei iratou,

²⁷ O ira na Iperiu era sa vakadeitaka ka vakaukauwataka vei ira kei ira na nodra kawa kei ira na sa sema mai vei ira, me kua tale ni tao na kena marautaki na rua na siga oqo ena veiyabaki me vaka nai vakamacala sa volai oti yani me vaka na veika me caka,

²⁸ Na siga oqo e dodonu me vakananumi ka maroroi e nai tabagauna kecega, ki na vuvale kecega, na yasana kecega, na koro kecega, ni siga oqo ni Purimi me kua ni mudu na kena vakayacori tiko e na kedra maliwa nai tabatamata.

²⁹ O Eseta na ranadi na luvei Abiali, kei Motekai na Iperiu, sa vola nai vola, na vakatulewa me vakadeitaka na lewa ni Purimi.

³⁰ Sa vakauta o Motekai nai vola ki vei ira kece na Iperiu, ki na dua na drau ruasagavulu ka vitu kece na yasana e na matanitu nei Esirosi na tui vata kei na vosa ni veivakacegui kei na dina,

³¹ Me vakadeitaki na veisiga vakaoqo ni Purimi kei na kena gauna me vaka sa lewai mai vei Motekai kei Eseta na ranadi. Sa tau na lewa oqo vei rau kei ira kece na kawa vaka Iperiu me baleta tiko na nodra lolo kei na nodra vutugu tiko.

³² Na lewa nei Eseta sa vakadeitaka na ka oqo na vuku ni Purimi, ka sa volai e na dua nai vola.

CHAPTER 10

O Esiroi na Tui sa vakaukauwataka na vakaraitaki ni veidokai ena vanua mamaca na veiyanyanu kei na wasawasa.

² Na kaukauwa kece ni cakacaka kei na kena vakaqataki ni veika sa vakayacora o Motekai, o koya sa laveti koya kina na tui, sa sega beka ni volai e nai vola ni veigauna sa nodra na tui mai Mitia kei Perisia?

³ O Motekai na Iperiu sai karua mai vei Esiroi na Tui, ka sa taleitaki mai vei ira na kai nona, o ira na tacina, ni sa vakasaqara na nodra vinaka na nona tamata ka sa vosataka na vosa ni veivakacegui vei ira na kai nona.

For other languages please go to **www.wordproject.org**